

22. Про забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків: Закон України від 08.09.2005 №2866-IV [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/2866-15>.

УДК 342.7 (477)

ОСОБЛИВОСТІ ПРОЦЕСУАЛЬНИХ СТРОКІВ АДМІНІСТРАТИВНОГО ПРОВАДЖЕННЯ ПРО ВИЗНАННЯ ІНОЗЕМНОГО ГРОМАДЯНИНА (ОБГ) БІЖЕНЦЕМ АБО ОСОБОЮ, ЩО ПОТРЕБУЄ ДОДАТКОВОГО ТА ТИМЧАСОВОГО ЗАХИСТУ

Поєдинок Я.А., здобувач

Національна академія внутрішніх справ

У даній науковій статті досліджено особливості процесуальних строків адміністративного провадження про визнання іноземного громадянина (ОБГ) біженцем або особою, що потребує додаткового та тимчасового захисту та розкрито кожен вид строку та порядок його обрання.

Ключові слова: процесуальні строки адміністративного провадження про визнання іноземного громадянина (ОБГ) біженцем, або особою, що потребує додаткового та тимчасового захисту.

Поєдинок Я.А. ОСОБЕННОСТИ ПРОЦЕССУАЛЬНЫХ СРОКОВ АДМИНИСТРАТИВНОГО ПРОИЗВОДСТВА О ПРИЗНАНИИ ИНОСТРАННОГО ГРАЖДАНИНА (ОБГ) БЕЖЕНЦЕМ ИЛИ ЛИЦОМ, НУЖДАЕТСЯ В ДОПОЛНИТЕЛЬНОЙ И ВРЕМЕННОЙ ЗАЩИТЕ / Национальная академия внутренних дел, Украина

В данной научной статье исследованы особенности процессуальных сроков административного производства о признании иностранного гражданина (ОБГ) беженцем или лицом, нуждается в дополнительной и временной защите и раскрыт каждый вид срока и порядок его избрания.

Ключевые слова: процессуальные сроки административного производства о признании иностранного гражданина (ОБГ) беженцем или лицом, нуждается в дополнительной и временной защите.

Poedinok Ya.A. FEATURES PROCEDURAL TERMS OF ADMINISTRATIVE PROCEEDINGS FOR RECOGNITION OF A FOREIGN CITIZEN (OBH) A REFUGEE OR A PERSON IN NEED OF ADDITIONAL AND TEMPORARY PROTECTION / National academy of internal affairs, Ukraine

In this research article explores the features of procedural terms of administrative proceedings for recognition of a foreign citizen (OBH) a refugee or a person in need of additional and temporary protection and solved every kind of term and the election procedure.

Consider these elements of legal fact. Thus, the term "determined action" is widely used in the regulation of legal action. Technical circumstance is the result of logistical material, which is crucial for any legal proceedings. Events - events, vital facts which are beyond the control subjects. A typical element of the concept of the event is "deadlines" that determine the time at which action should be taken, that their end points. Final terms may complete its passage through the suspension action (implementation) and passing (coincidence).

The author states that the procedural terms of the proceedings for recognition of a foreign citizen (OBH) a refugee or a person in need of additional and temporary protection is provided regulations intervals during which should wake completed proceedings for the recognition (not recognition) of foreign citizen (OBH) a refugee or a person in need of additional and temporary protection.

The classification of terms proceedings for recognition of a foreign citizen (OBH) a refugee or a person in need of additional and temporary protection, namely: a) the terms for certain proceedings b) of examination and settlement of administrative cases, and c) the terms that determine the possibility stakeholders to lodge a complaint or protest against the decision, d) deadlines decisions.

After deciding on the recognition of refugee Structural unit for Refugees VMI Ukraine registers it in the logbook and within three working days of the decision sends the personal file of the applicant to the migration service, which reviewed the application.

Upon receipt of the decision VMI Ukraine on recognition as refugee or person who needs complementary protection, the authorized official of the migration service within seven working days of receipt of the decision on recognition as refugee or person who needs complementary protection, gives every person who has attained the age of sixteen, refugee certificate or identity card for additional security.

Upon receipt of the decision VMI Ukraine to refuse recognition as refugee or person who needs complementary protection, the authorized official of the migration service within seven working days of receipt of the decision shall notify the person in respect of whom the said decision, a written notice of refusal of refugee status or a person who needs extra protection.

Key words: judicial terms of administrative production about confession of foreign citizen (OBH) by a refugee or person, requires additional and temporal defence.

Процесуальні строки обов'язково пов'язані зі вчиненням певної процесуальної дії, тобто строки є засобами регулювання процесуальних відносин суб'єктів, що беруть участь у провадженні. Тому здебільшого вимога про додержання строків формулюється одночасно з вимогою про вчинення певної процесуальної дії.

В адміністративному законодавстві початок плину строку встановлюється залежно від того чи іншого юридичного факту: а) визначеною дією; б) технічною обставиною; в) подією.

Розглянемо зазначені складові юридичного факту. Таким чином, термін «визначена дія» активно використовується при регламентації правових дій. Технічна обставина це результат матеріальної забезпечувальної дії, без якої неможливе жодне юридичне провадження. Події – явища, життєві факти, які не залежать від волі суб'єктів. Характерним елементом поняття події є «кінцеві строки», які визначають час, до якого мають бути здійснені дії, тобто моменти їх закінчення. Кінцеві строки можуть завершити свою дію плину шляхом призупинення (здійснення) і пропущення (збігу). Також кінцеві строки можуть завершувати свою дію шляхом пропущення (збігу), якщо у встановлений законом період не були вчинені дії, що вимагаються [1, 50].

Питання дослідження правового статусу біженців у різні часи були об'єктами досліджень широкого кола вчених: С. Бритченка, Ю. Бузницького, І. Гарної, О. Кузьменко, О. Малиновської, Т. Мінки, А. Мозоля, С. Мосьондза, В. Олефіра, В. Палька, І. Прибіткової, Ю. Римаренка, Н. Тиндик, С. Чеховича та інших. При розгляді сутності провадження про визнання іноземного громадянина (ОБГ) біженцем та особою, яка потребує додаткового або тимчасового захисту було використано праці видатних учених у галузі права України та Росії, зокрема: В. Авер'янова, С. Алексеева, Д. Бахраха, І. Беленчука, Ю. Битяка, О. Галагана, В. Гаращука, Е. Демського, О. Зими, Л. Ковалю, Т. Коломосьця, В. Колпакова, А. Комзюка, О. Кузьменко, Д. Лук'янця, Р. Мельника, О. Миколенка, С. Тихомирова, В. Шкарупи та ін.

Процесуальні строки, як зазначає Л.В. Коваль, обчислюються щодобово, щотижнево і погодинно на підставі нормативно-правових актів. Процесуальні строки точно визначені законом і не підлягають жодній зміні. Вони мають певні закономірності: після реалізації в установлений період процесуальних прав і обов'язків строки самі собою припиняють існування. Обчислюються строки таким чином. Якщо початком строку, обчислюваного днями, є визначена подія, то при обчисленні цього строку не береться до уваги день, у який подія відбулася. Плин останнього, з визначеного числа днів, вважається закінченням строку [2, 176].

Підводячи підсумок викладеному, вважаємо, що процесуальними строками провадження про визнання іноземного громадянина (ОБГ) біженцем, або особою, що потребує додаткового та тимчасового захисту є *передбачені нормативно-правовими актами відрізки часу, протягом яких повинно буди виконано провадження по визнанню (не визнанню) іноземного громадянина (ОБГ) біженцем, або особою, що потребує додаткового та тимчасового захисту.*

Законодавством передбачено багато видів строків. У науковій літературі запропоновано різні класифікаційні групи процесуальних строків.

Так, Д.М. Бахрах вважав, що серед великої різноманітності строків необхідно розрізняти загальні і спеціальні. Найбільше значення має поділ строків за їх юридичним значенням на: процесуальні, строки давності, примусового діяння [3, 315].

О.С. Дугинець запропонував наступну класифікацію правових строків. За характером спрямованості: а) спрямовані на забезпечення оперативності провадження у справах про адміністративні правопорушення; б) спрямовані на захист прав і законних інтересів учасників провадження. За змістом здійснюваних юридичних дій: а) строки реалізації суб'єктивного права; б) строки реалізації юридичного обов'язку. За характером юридичних наслідків, що настають у випадку невиконання визначених процесуальних дій: а) що тягнуть нові юридичні дії; б) що тягнуть припинення юридичних дій; в) що не тягнуть юридичних наслідків. За характером

обов'язковості: а) основні; б) додаткові. За способом застосування: а) загальні; б) спеціальні. За суб'єктом встановлення: а) встановлені чинним законодавством; б) встановлені правозастосовчим органом на основі і в межах чинного законодавства. За можливістю змінення: а) незмінні; б) змінні. У свою чергу, змінні строки можна поділити на: а) об'єктивно змінні; б) суб'єктивно змінні. За характером визначення тривалості: а) визначені; б) невизначені. За характером обчислення визначені строки, у свою чергу, можна поділити залежно від одиниці виміру часової тривалості процесуальних дій. Залежно від тривалості: а) строки-періоди; б) строки-моменти. За особливостями додержання тривалості: а) тривалість яких у встановлених законом рамках самостійно визначає орган (посадова особа) без будь-яких погоджень і повідомлень; б) тривалість яких в установлених законом рамках визначає орган (посадова особа), але з обов'язковим повідомленням третьої сторони; в) тривалість яких в установлених законом рамках може бути визначена на основі санкції прокурора.

Спрощену класифікацію, на нашу думку, запропонував В.Г. Перепелюк, який вважає, що строки класифікуються [4, 193]:

1. За масштабом на: а) загальні; б) спеціальні.
2. Залежно від стадії провадження: а) строки розгляду справи в цілому; б) строки стадії порушення справи; в) адміністративного розслідування; г) підготовки справи до вирішення; д) вирішення; е) виконання.

Автором аналізуються такі види строків:

- строк розгляду справи – перебіг цих строків починається з моменту порушення справи, тому строки попереднього розгляду заяви про порушення провадження до строків розгляду справи не включаються;
- строк подачі заяви, що обчислюється двома способами: 1) початок плин timer строку залежить від моменту виникнення підстави матеріальних правовідносин; 2) з моменту проведення засідання колегіального органу, який уповноважений розглядати заяву;
- строк попереднього розгляду заяви – протягом цього строку може бути прийняте рішення про залишення заяви без руху. На цій стадії виділяють такі строки: виправлення недоліків форми заяви, внесення збору при залишенні заяви без руху, строки формальної чи фактичної перевірки заяв. Перебіг строків розслідування починається з моменту порушення провадження.

Також учений запропонував визначення строкам підготовки справи до вирішення – це проміжок часу, коли провід вивчає висновки органу розслідування; строк вжиття заходів попередження (припинення).

На нашу думку, найбільш ґрунтовною є класифікація А.В. Бабяка, який залежно від окремих елементів, які складають у цілому адміністративний процес виокремлює [1, 41]:

- а) строки здійснення окремих процесуальних дій;
- б) строки розгляду й вирішення адміністративних справ;
- в) строки, що визначають можливість зацікавлених осіб подати скаргу або протест на рішення;
- г) строки виконання рішень.

Дану класифікацію ми будемо використовувати для дослідження строків провадження про визнання іноземного громадянина (ОБГ) біженцем, або особою, що потребує додаткового та тимчасового захисту. Треба відзначити, що в даному провадженні строки рахуються днями (робочими) та місяцями. Можуть визначати діяльність як негайну або бути розтягнутою в часі.

Так, уповноважена посадова особа органу міграційної служби, до якого особисто звернулась особа, яка має намір бути визнаною біженцем в Україні або особою, яка потребує додаткового захисту, або її законний представник протягом *одного робочого дня* здійснює перевірку наявності підстав, за яких заявнику може бути відмовлено в прийнятті заяви про визнання біженцем або особою, яка потребує додаткового захисту.

Рішення щодо прийняття заяви про визнання біженцем або особою, яка потребує додаткового захисту, приймається органом міграційної служби також *протягом робочого дня, в який* до нього звернулася відповідна особа. Зазначений строк один робочий день є відноситься до групи строків розгляду й вирішення адміністративних справ, оскільки чітко встановлює порядок здійснення досліджуваного провадження.

У день отримання заяви про визнання біженцем або особою, яка потребує додаткового захисту, орган міграційної служби видає заявникові під підпис у журналі реєстрації видачі довідки про звернення за захистом в Україні довідку про звернення за захистом в Україні, про що заносить відповідні відомості до зазначеного журналу. Даний строк характеризується здійсненням окремої процесуальної дії щодо видачі відповідної довідки, яка підтверджує статус особи.

У разі якщо про намір бути визнаною в Україні біженцем або особою, яка потребує додаткового захисту, заявляє дитина, яка розлучена із сім'єю, уповноважена посадова особа органу міграційної служби додатково звертається у невідкладному порядку до органу опіки і піклування з письмовим клопотанням про забезпечення такої особи законним представником. Законний представник призначається органом опіки і піклування невідкладно. Після отримання повідомлення органу опіки і піклування про призначення законного представника орган міграційної служби невідкладно приймає рішення про оформлення документів для вирішення питання про визнання біженцем або собою, яка потребує додаткового захисту.

Щодо наведеного необхідно зауважити, що законодавець не зволікає правами дитини і зобов'язує уповноважену посадову особу, все що стосується даного суб'єкта, робити в найшвидший строк, а саме – негайно.

У разі відмови заявнику в прийнятті заяви про визнання біженцем або особою, яка потребує додаткового захисту, він може використати конституційне право на оскарження прийнятого рішення *невідкладно*. При цьому уповноважена посадова особа видає такому заявникові під підпис довідку про звернення за захистом в Україні, дана довідка видається строком на *два місяці* з подальшим щомісячним продовженням її дії на весь час розгляду скарги.

У разі відсутності підстав для відмови в прийнятті заяви про визнання біженцем або особою, яка потребує додаткового захисту, уповноважена посадова особа органу міграційної служби поряд з іншими процесуальними діями призначає дату та час співбесіди та повідомляє цю інформацію заявникові під підпис в особовій справі.

Під час попереднього розгляду заяви про визнання біженцем або особою, яка потребує додаткового захисту, уповноважена посадова особа органу міграційної служби (особа, яка веде справу) *протягом п'ятнадцяти робочих днів* з дня реєстрації заяви проводить співбесіду із заявником.

У разі подання заяви про визнання біженцем або особою, яка потребує додаткового захисту, законним представником дитини, розлученої із сім'єю, *попередній розгляд такої заяви не здійснюється*, а уповноважена посадова особа органу міграційної служби в межах установленого строку готує письмовий висновок щодо прийняття рішення про оформлення документів для вирішення питання щодо визнання біженцем або особою, яка потребує додаткового захисту.

У разі прийняття рішення про відмову в оформленні документів для вирішення питання щодо визнання біженцем або особою, яка потребує додаткового захисту, *протягом трьох робочих днів* з дня його прийняття орган міграційної служби надсилає або видає під підпис заявнику або його законному представнику письмове повідомлення про відмову особі в оформленні документів для вирішення питання про визнання біженцем або особою, яка потребує додаткового захисту

У разі використання особою права на оскарження уповноважена посадова особа органу міграційної служби до прийняття рішення за скаргою залишає на зберігання документи, що посвідчують особу заявника, та інші надані заявником документи, про що робиться відмітка в розписці про зберігання документів, а також інформує про це *протягом трьох робочих днів* орган внутрішніх справ за місцем проживання особи.

Строк дії довідки про звернення за захистом в Україні продовжується органом міграційної служби лише у разі надходження відповідного доручення від Державної міграційної служби України або, у випадку оскарження в судовому порядку, відмітки (штампу) суду про прийняття позовної заяви, оригіналу чи належним чином завіреної копії ухвали суду про відкриття провадження у справі, належним чином оформленої судової повістки.

У разі невикористання особою права на оскарження *протягом п'яти робочих днів* з дня її письмового повідомлення про прийняття рішення про відмову в оформленні документів для вирішення питання про визнання біженцем або особою, яка потребує додаткового захисту, уповноважена посадова особа органу міграційної служби вилучає у такої особи довідку про звернення за захистом в Україні та повертає особі її документи, що посвідчують особу, та інші документи, що надавались такою особою під час звернення до органу міграційної служби та перебувають на його зберіганні, про що робиться відмітка в розписці про зберігання документів. Вищеперераховані строки відносяться до груп, якою визначається можливість зацікавлених осіб подати скаргу або протест на винесене рішення.

Належним чином оформлена особова справа заявника разом з письмовим висновком органу міграційної служби повинні бути надіслані фельд'єгерським зв'язком до Державної міграційної служби України *протягом двох місяців* з дня прийняття рішення про оформлення документів для вирішення питання щодо визнання біженцем або особою, яка потребує додаткового захисту.

Строк розгляду заяви про визнання біженцем або особою, яка потребує додаткового захисту, може бути *продовжено до трьох місяців* керівником органу міграційної служби за вмотивованим поданням уповноваженої посадової особи органу міграційної служби.

У разі надходження до Державної міграційної служби України особової справи заявника та письмового висновку органу міграційної служби *протягом місяця* здійснюються всебічне вивчення та оцінка всіх документів та матеріалів, що можуть бути доказом наявності умов для визнання біженцем або особою, яка потребує додаткового захисту.

За результатами здійснення вказаних заходів *протягом місяця* з дня отримання особової справи заявника та письмового висновку органу міграційної служби, який розглядав заяву, ДМС України приймає рішення про визнання біженцем або особою, яка потребує додаткового захисту (про відмову у визнанні біженцем або особою, яка потребує додаткового захисту).

У разі якщо згідно з рішенням суду, яке набрало законної сили, Державна міграційна служба України зобов'язана визнати особу біженцем або особою, яка потребує додаткового захисту, рішення про визнання біженцем або особою, яка потребує додаткового захисту, приймається протягом семи робочих днів з дня отримання такого рішення суду.

Після прийняття рішення про визнання біженцем Структурний підрозділ з питань біженців ДМС України реєструє його в журналі реєстрації та протягом *трьох робочих днів* надсилає рішення з особовою справою заявника до органу міграційної служби, який розглядав заяву.

При отриманні рішення ДМС України про визнання біженцем або особою, яка потребує додаткового захисту, уповноважена посадова особа органу міграційної служби протягом *семи робочих днів* з дня отримання рішення про визнання біженцем або особою, яка потребує додаткового захисту, видає кожній особі, яка досягла шістнадцятирічного віку, посвідчення біженця чи посвідчення особи, яка потребує додаткового захисту.

При отриманні рішення ДМС України про відмову у визнанні біженцем або особою, яка потребує додаткового захисту, уповноважена посадова особа органу міграційної служби протягом *семи робочих днів* з дня отримання рішення надсилає або видає особі, стосовно якої прийнято зазначене рішення, письмове повідомлення про відмову у визнанні біженцем або особою, яка потребує додаткового захисту.

У разі оскарження особою зазначеного рішення уповноважена посадова особа органу міграційної служби продовжує строк дії довідки про звернення за захистом в Україні, про що зазначається в журналі реєстрації видачі довідки про звернення за захистом в Україні. Підставою для продовження строку дії зазначеної довідки є відповідне доручення ДМС України.

У разі невикористання особою права на оскарження протягом *п'яти робочих днів* з дня її письмового повідомлення про прийняття рішення про відмову у визнанні біженцем або особою, яка потребує додаткового захисту, уповноважена посадова особа органу міграційної служби вилучає в такої особи довідку про звернення за захистом в Україні та повертає особі її документи, що посвідчують особу, та інші документи, що надавались такою особою під час звернення до органу міграційної служби та перебувають на його зберіганні, про що робиться відмітка в розписці про зберігання документів.

Таким чином, ми дослідили види процесуальних строків адміністративного провадження про визнання іноземного громадянина (ОБГ) біженцем, або особою, що потребує додаткового та тимчасового захисту, наприкінці нами наведено строки, які віднесено до групи - строки виконання рішень.

ЛІТЕРАТУРА

1. Бабяк А.В. Адміністративно-процесуальні строки: дис. ... канд. юрид. наук: спец. 12.00.07. – К.: НАВСУ, 2005. – 201 с.
2. Коваль Л.В. Административно-деликтное отношение / Л.В. Коваль. – К.: Выща шк., 1979. – 229 с.
3. Бахрах Д.Н. Административное право: ученик / Д.Н. Бахрах. – М.: БЕК, 1995. – 353 с.
4. Перепелюк В.Г. Адміністративний процес. Загальна частина: навч. посіб. / В.Г. Перепелюк. – Чернівці: Рута, 2003. – 367 с.

УДК 156.98

АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВИЙ СТАТУС ВОЛОНТЕРІВ ЯК СУБ'ЄКТІВ НАДАННЯ ВОЛОНТЕРСЬКОЇ ДОПОМОГИ

Сидоренко К.О., здобувач

Національна академія внутрішніх справ

У даній науковій статті досліджено права та обов'язки волонтерів як суб'єктів надання волонтерської допомоги, а також здійснено класифікацію волонтерів та наведено авторське визначення поняття «волонтер».

Ключові слова: волонтер, особисті якості волонтера, класифікація волонтерів.

Сидоренко К.А. АДМИНИСТРАТИВНО-ПРАВОВОЙ СТАТУС ВОЛОНТЕРОВ КАК СУБЪЕКТОВ ПРЕДОСТАВЛЕНИЯ ВОЛОНТЕРСКОЙ ПОМОЩИ / Национальная академия внутренних дел, Украина

В данной научной статье исследованы права и обязанности волонтеров как субъектов предоставления волонтерской помощи, а также осуществлена классификация волонтеров и приведено авторское определение понятия «волонтер».

Ключевые слова: волонтер, личные качества волонтера, классификация волонтеров.

Sidorenko K.A. ADMINISTRATIVE AND LEGAL STATUS OF VOLUNTEERS AS SUBJECTS OF VOLUNTEER / National academy of internal affairs, Ukraine

In this research article explores the rights and responsibilities of volunteers as subjects of volunteer help, and classifies volunteers and are copyright definition of "volunteer".

The analysis of theoretical approaches to the concept of "volunteer" and defined its administrative and legal status.

Singled characteristics volunteer that distinguish it from other similar concepts, such as "benefactor", "volunteer" are:

- 1) provides volunteer help willingly, unselfishly donated;
- 2) carried out volunteer work is a nonprofit, social public for the benefit of the recipient volunteer;
- 3) voluntary assistance provided volunteer realized by providing assistance, care, activities related to environmental protection, preservation of cultural heritage, historical and cultural environment, historical and